

када је аутономна покрајина поверила јединицама локалне самоуправе обављање послова из своје надлежности, у складу са одлуком скупштине аутономне покрајине.

Општине и градови оснивају се и укидају законом. Све општине и градови у Републици Србији основани су Законом о територијалној организацији Републике Србије. Територија за коју се оснива јединица локалне самоуправе, по Закону о локалној самоуправи, представља природну и географску целину, економски повезан простор, који поседује развијену и изграђену комуникацију међу насељеним местима, са седиштем као гравитационим центром.

Закон о локалној самоуправи дефинише општину као основну територијалну јединицу у којој се остварује локална самоуправа, која је способна да преко својих органа самостално врши сва права и дужности из своје надлежности и која има најмање 10.000 становника. Изузетно, када постоје посебни економски, географски или историјски разлози, може се основати нова општина која има мање од 10.000 становника. Изузетак је предвиђен и за општине које су образоване до ступања на снагу важећег Закона о територијалној организацији Републике Србије из 2007. године (односно до престанка важења претходног Закона о територијалној организацији Републике Србије), па и те општине могу имати мање од 10.000 становника.

Устав је предвидео да се град оснива законом, у складу са критеријумима предвиђеним законом којим се уређује локална самоуправа. По Закону о локалној самоуправи, град је јединица локалне самоуправе утврђена законом, која представља економски, административни, географски и културни центар ширег подручја и има више од 100.000 становника. Изузетно, када постоје посебни економски, географски или историјски разлози, може се утврдити да је град и територијална јединица која има мање од 100.000 становника.

По Закону о територијалној организацији Републике Србије, у Републици Србији има 28 градова, и то су: Бор, Ваљево, Врање, Вршац, Зајечар, Зрењанин, Јагодина, Кикинда, Крагујевац, Краљево, Крушевац, Лесковац, Лозница, Ниш, Нови Пазар, Нови Сад, Панчево, Пирот, Пожаревац, Приштина, Прокупље, Смедерево, Сомбор, Сремска Митровица, Суботица, Ужице, Чачак и Шабац.

Град има надлежности које су Уставом поверене општини, а законом му се могу поверити и друге надлежности. Статутом града може се предвидети да се на територији града образују две или више градских општина. Статутом града се уређују послови из надлежности града које врше градске општине.

По Уставу, град Београд је посебна јединица локалне самоуправе. Положај града Београда, главног града Републике Србије, уређује се законом о главном граду и статутом града Београда. Град Београд има надлежности које су Уставом и законом поверене општини и граду, а законом о главном граду могу му се поверити и друге надлежности.

Надлежности јединице локалне самоуправе. Јединица локалне самоуправе има две врсте надлежности: изворну и поверену. Изворна надлежност јединице локалне самоуправе обухвата послове у чијем обављању јединица локалне самоуправе има самосталност у односу на државу. Поверена надлежност обухвата поверене послове, а то су државни послови за чије је обављање надлежна држава. По Уставу, законом се може поверити обављање одређених послова из надлежности Републике Србије јединици локалне самоуправе (и аутономној покрајини), у интересу ефикаснијег и рационалнијег остваривања права и обавеза грађана и задовољавања њихових потреба од непосредног интереса за живот и рад. Такође, аутономна покрајина може одлуком поверити јединицама локалне самоуправе поједина питања из своје надлежности.

Устав начелно утврђује изворне надлежности општине, тако што предвиђа да општина, преко својих органа, у складу са законом:

1. уређује и обезбеђује обављање и развој комуналних делатности;
2. уређује и обезбеђује коришћење грађевинског земљишта и пословног простора;
3. стара се о изградњи, реконструкцији, одржавању и коришћењу локалних путева и улица и других јавних објеката од општинског значаја; уређује и обезбеђује локални превоз;
4. стара се о задовољавању потреба грађана у области просвете, културе, здравствене и социјалне заштите, дечије заштите, спорта и физичке културе;